

17368

Stutthof

Muzeum Stutthof
w Sztutowie

„W 1939 roku, w sierpniu, odczuwaliśmy wszyscy, że będzie wojna...”

ROBERT
DYDUCH

Ur. 1924 w Świeciu nad Wisłą

1. Naczelny polski sztandar przemycony

Jego ojciec był marynarzem i pływał na polskich kontrtorpedowcach. 1 września 1939 roku miał przejść na emeryturę. Po udziale w walkach o Gdynię i Oksywie, dostał się do niewoli, do Oflagu II C w Woldenbergu, gdzie przebywał do 1945 roku. W walkach o Kępę Oksywską zginął brat Roberta, 14-letni Alfred, „najmłodszy obrońca Gdyni”.

W czasie okupacji Robert Dyduch pracował jako chtiopak hotelowy w „Parkhotelu” w Sopocie. Był wówczas osoba rozpoznawalną, znaną z ruchliwości i aktywności. Poza pracą zawodową działał w konspiracyjnym harcerstwie – Szarych Szeregach, a następnie Tajnym Hufcu Harcerzy na Wybrzeżu. Często odwiedzał matkę w Gdyni, jednak rzadko kiedy nosił obowiązkową naszywkę robotników przymusowych. W ten sposób zwrócił na siebie uwagę gestapo.

2. Karta personalna z podaną pracą w Stutthof

Kommandantur des Stutthof, Konzentrationslager Stutthof		Erziehung 4/4/43	
Name: Dyduch Robert		Geburtsdatum: 27.08.1924	
Geburtsort: Świecie nad Wisłą		Geburtsort (deutsch): Świecie	
Beruf: Hotelier		Beruf (deutsch): Hotelier	
Militärdienst: keine Angabe		Militärdienst (deutsch): keine Angabe	
Politische Anschauung: keine Angabe		Politische Anschauung (deutsch): keine Angabe	
Religion: keine Angabe		Religion (deutsch): keine Angabe	
Sonstige Angaben: keine Angabe		Sonstige Angaben (deutsch): keine Angabe	

2 listopada 1942 roku Paweł został aresztowany i osadzony w więzieniu w Gdańsku. Już 21 listopada 1942 roku przybył do Stutthofu.

3. Dokument zwolnienia więźnia wychowawczego z Stutthof

Kommandantur des Stutthof, Konzentrationslager Stutthof		Erlassung 27.08.1943	
Nr 300		Entlassungsschein	
Name: Dyduch Robert		Geburtsdatum: 27.08.1924	
Geburtsort: Świecie nad Wisłą		Geburtsort (deutsch): Świecie	
Beruf: Hotelier		Beruf (deutsch): Hotelier	
Militärdienst: keine Angabe		Militärdienst (deutsch): keine Angabe	
Politische Anschauung: keine Angabe		Politische Anschauung (deutsch): keine Angabe	
Religion: keine Angabe		Religion (deutsch): keine Angabe	
Sonstige Angaben: keine Angabe		Sonstige Angaben (deutsch): keine Angabe	

W obozie oznaczony został numerem 17368 i otrzymał kategorię więźnia „wychowawczego”. Ta kategoria osadzonych, w odróżnieniu od wszystkich innych więźniów (np. politycznych), osadzana była w Stutthofie na określony, kilkutygodniowy okres, po którym – o ile przeżyli – kierowana była z powrotem do pracy przymusowej. Pobyt Pawła w obozie miał trwać 6 tygodni... Cały ten czas pracował ciężko fizycznie w obozowym komandzie transportowym. Mieszkał na bloku II, gdzie blokowym był znany w Stutthofie sadysta W. Kozłowski. Jako tzw. więzień „wychowawczy” po odbyciu kary został zwolniony z obozu 7 stycznia 1943 roku z obowiązkiem powrotu do dotychczasowego miejsca pracy. Z obozu wyszedł osłabiony biegunką i chory na zapalenie płuc. Choroby przesładowały go jeszcze przez długi czas.

4. Podpisany przez więźnia wychowawcę przed zwolnieniem zobowiązanie do zachowania tajemnicy wyroków, których był świadkiem podczas pobytu w Stutthof

Kommandantur des Stutthof, Konzentrationslager Stutthof		Erlassung 27.08.1943	
Nr 300		Entlassungsschein	
Name: Dyduch Robert		Geburtsdatum: 27.08.1924	
Geburtsort: Świecie nad Wisłą		Geburtsort (deutsch): Świecie	
Beruf: Hotelier		Beruf (deutsch): Hotelier	
Militärdienst: keine Angabe		Militärdienst (deutsch): keine Angabe	
Politische Anschauung: keine Angabe		Politische Anschauung (deutsch): keine Angabe	
Religion: keine Angabe		Religion (deutsch): keine Angabe	
Sonstige Angaben: keine Angabe		Sonstige Angaben (deutsch): keine Angabe	

W hotelu w Sopocie pracował do sierpnia 1944 r., następnie dostał przydział do Gdańska, do restauracji w Dworze Artusa. W styczniu 1945 r. uciekł do Gdyni, gdzie ukrywał się do zajęcia miasta przez Armię Czerwoną.

W chwili obecnej mieszka w Gdańsku.

17368

„W 1939 roku, w sierpniu, odczuwaliśmy wszyscy, że będzie wojna...”

Robert Dyduch

Ur. 1924 w Świeciu nad Wisłą

Jego ojciec był marynarzem i pływał na polskich kontrtorpedowcach. 1 września 1939 roku miał przejść na emeryturę. Po udziale w walkach o Gdynię i Oksywie dostał się do niewoli, do Oflagu II C w Woldenbergu, gdzie przebywał do 1945 roku. W walkach o Kępę Oksywską zginął brat Roberta, 14-letni Alfred, „najmłodszy obrońca Gdyni”.

W czasie okupacji Robert Dyduch pracował jako chłopak hotelowy w Parkhotelu w Sopocie. Był wówczas osobą rozpoznawalną, znaną z ruchliwości i aktywności. Poza pracą zawodową działał w konspiracyjnym harcerstwie – Szarych Szeregach, a następnie Tajnym Hufcu Harcerzy na Wybrzeżu. Często odwiedzał matkę w Gdyni, jednak rzadko kiedy nosił obowiązkową naszywkę robotników przymusowych. W ten sposób zwrócił na siebie uwagę Gestapo.

2 listopada 1942 roku Robert został aresztowany i osadzony w więzieniu w Gdańsku. Już 21 listopada 1942 roku przybył do Stutthofu.

W obozie oznaczony został numerem 17368 i otrzymał kategorię więźnia wychowawczego. Ta kategoria osadzonych, w odróżnieniu od wszystkich innych więźniów (np. politycznych), trafiała do Stutthofu na określony, kilkutygodniowy okres, po którym – o ile przeżyli – kierowani byli z powrotem do pracy przymusowej. Pobyt Roberta w obozie miał trwać 6 tygodni... Cały ten czas pracował ciężko fizycznie w obozowym komandzie transportowym. Mieszkał na bloku 2, gdzie blokowym był znany w Stutthofie sadysta Waclaw Kozłowski. Jako więzień wychowawczy po odbyciu kary został zwolniony z obozu 7 stycznia 1943 roku z obowiązkiem powrotu do dotychczasowego miejsca pracy. Z obozu wyszedł osłabiony biegunką i chory na zapalenie płuc. Choroby prześladowały go jeszcze przez długi czas.

W hotelu w Sopocie pracował do sierpnia 1944 roku, następnie dostał przydział do Gdańska, do restauracji w Dworze Artusa. W styczniu 1945 roku uciekł do Gdyni, gdzie ukrywał się do wyzwolenia.

W chwili obecnej mieszka w Gdańsku.

1. Naszywka polskich robotników przymusowych.
2. Karta personalna z podaną przyczyną osadzenia.
3. Dokument zwolnienia więźnia wychowawczego ze Stutthofu.
4. Podpisywane przez więźnia wychowawczego przed zwolnieniem zobowiązanie do zachowania w tajemnicy wydarzeń, których był świadkiem podczas pobytu w Stutthofie.